



T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 13/07/2026 14:51
Sayı: E-120.07.03-1891406



7/38165
GK 80

ACELE

Sayı : E-72079556-610-22001516

Konu : Soru Önergeleri (7/38165)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.01.2026 tarihli ve 1772531 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili Sayın Talat DİNÇER tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/38165 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/38165 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1386DACE-C447-4E1F-ACA7-ECBD72D35CF2

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30



Mersin Milletvekili Sayın **Talat DİNÇER**'a Ait 7/38165 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, çocukların ve gençlerin sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocukların güvenliğini sağlamak, haklarını korumak ve genel refah düzeylerini artırmak ana odak noktası olarak belirlenmiştir. Tüm çalışmalarımız, çocuğun yüksek menfaati gözetilerek koruyucu ve önleyici bir anlayışla gerçekleştirilmektedir.

"Çocuklar Güvende" ekiplerimiz aracılığıyla potansiyel riskler önceden belirlenmekte, gerekli müdahale ve takip işlemleri titizlikle yürütülmektedir. Bu süreçte aileler ve çocuklar, ihtiyaç duydukları sosyal hizmetlere, yardımlara ve kamu imkanlarına yönlendirilmektedir.

Bakanlığımız suç mağduru olması, suça sürüklenmesi, madde bağımlısı olması ve refakatsiz olmaları nedeniyle hakkında koruma ve bakım kararı verilen çocukların kurum bakımından faydalanmalarını ve bu süreçte eğitim ve sağlık durumlarına ilişkin takiplerinin yapılarak alanında uzman meslek elemanlarından psikososyal destek almalarını sağlamaktadır.

Haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı bulunan çocuklardan suç mağduru olması, suça sürüklenmesi, sokakta sosyal risklerle karşı karşıya kalması veya refakatsiz çocuk statüsünde bulunması sebebiyle psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilenler, bu ihtiyaçları giderilinceye kadar geçici süre ile İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitelerinde hizmet almaktadır. Bu kuruluşlar, bahse konu çocukların olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını giderme amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı, bu süreçte aile, yakın çevre ve toplum ile ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü, kız ve erkek çocuklara yönelik ayrı ayrı yapılandırılan ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

İhtisas kuruluşlar çocukların temel gereksinimlerini karşılamak; fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

Korunma ve bakım altında bulunan çocuklara ve ailelerine uygulanmak üzere Psikososyal Destek ve Müdahale Programı olan Anka Çocuk Destek Programı geliştirilerek uygulamaya konmuştur. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitelerine kabulü yapılan her çocuğa Anka Çocuk Destek Programı çerçevesinde kuruluş müdürü tarafından bir meslek elemanı, danışman olarak atanmaktadır. Danışman tarafından ilk 10 gün içinde çocuğa bireysel ihtiyaç ve risk değerlendirme (BİRDEF) formu doldurulmaktadır. Bu formla çocuğa uygulanacak psikososyal destek programının içeriği belirlenmektedir. Formda çocuğun kuruluşa geliş şekli, geliş nedeni, çocuğun eğitim durumu, ailenin ekonomik durumu, yaşadığı yer, arkadaş ilişkileri, fiziksel durumu, ruhsal durumu, madde kullanım durumu, istismar ve suça sürüklenme durumu, kişisel özellikleri, davranış sorunları ve ailevi özelliklerine ilişkin konular hakkında bilgi toplanmaktadır. Form sonrası ortaya çıkan ihtiyaç ve risklere göre çocuğa ve ailesine grup çalışmaları ve bireysel danışmanlık hizmeti verilmektedir. Anka

Çocuk Destek Programı ile her bir çocuğa özgü bireyselleştirilmiş destek programı üç aylık dönemlerle değerlendirilmekte olup uygulanan programdaki gelişmeler izlenmektedir. Değerlendirme sonrası çocuğun ailesine tekrar dönüşü, farklı bir sosyal hizmet kuruluşuna nakli ile programa devamı hususu belirlenmektedir.

Çok yönlü yaklaşım ve müdahaleyi amaçlayan Anka Çocuk Destek Programı; Bireysel İhtiyaç ve Risk Değerlendirme Formu (BİRDEF), Destekleyici Ortam Bileşenleri, Grup Çalışmaları, Bireysel Danışmanlık, Aile Çalışmaları, Destekleyici Personel İçin Yaklaşım İlkeleri, Krize Müdahalede Kurumsal Yaklaşım bileşenlerinden oluşmaktadır.

Bireysel danışmanlık çalışmalarında; evden kaçma, kendine zarar verme davranışı, intihar, istismar mağduru, kriz yönetimi, krize müdahale ve travma modülleri uygulanmaktadır.

Grup çalışmaları ise kişisel gelişim, sağlıklı yaşam, duygusal düzenleme, kişilik gelişimi ve bağımlılık olmak üzere 5 bölüm ve 78 oturumdan oluşmaktadır. Her bir oturum 45 dk sürmektedir. Kişilik gelişimi ve sağlıklı yaşam modülleri tüm çocuklara uygulanırken, suça sürüklenme, istismar mağduru olma, madde bağımlılığı, öfke kontrolü, dürtü bozukluğu vb. durumlara göre uygulanan modüller çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak uygulanmaktadır.

Aile ile çalışmada öncelikle ailenin çocuğun güvenliğini tehlikeye atacak bir eylemde bulunma riski bulunup bulunmadığı değerlendirilmektedir. Çocuğun ailesi ile görüşme yapılmasına engel bir durum olmaması halinde ailenin de katılımı sağlanarak sözleşme yapılmaktadır. Rehabilitasyon süreci boyunca çocukla yürütülen çalışmaların yanı sıra çocukların ebeveynleri ya da bakım verenleri ile de mesleki görüşmeler ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Program kapsamında; ailelere, çocuk aile ilişkisinin güçlendirilmesi, etkin ebeveynlik becerileri, suça sürüklenen, madde bağımlısı ve istismar mağduru çocuğa yaklaşım konularında bireysel danışmanlık yapılmaktadır.

Çocuk koruma tedbirlerinin etkin uygulanması için Çocuk Koruma Kanunu'na göre verilen koruyucu ve destekleyici tedbirlerin yerine getirilmesi amacıyla kurulan koordinasyon kurulları illerde Vali ya da Vali yardımcısı başkanlığında; yargı, emniyet, eğitim ve sağlık birimlerinin katılımıyla düzenli olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Koordinasyon kurullarının sekreteryası hizmetleri Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız hizmetlerinin bölgesel düzeyde veriye dayalı olarak planlanabilmesi ve risklerin önceden tespit edilerek koruyucu ve önleyici hizmet modellerinin etkinleştirilmesi amacıyla başlatılmış olan Sosyal Risk Haritası çalışmaları devam etmektedir. Çalışma, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı, çocukların suça sürüklenmesi, engelli bakıma muhtaçlık gibi farklı sosyal olguların bütüncül şekilde izlenmesine imkân sağlamaktadır.

Çalışma kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda “Aile Rehberi” ve “Çocuklar Güvende” dijital takip sistemleri vasıtasıyla farklı bakanlıklar ve kamu kurumlarıyla koordinasyon içinde risk düzeyi yüksek hanelere yönelik bütüncül destek mekanizmaları devreye alınacaktır.

Ayrıca Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan “SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi” kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Öte yandan akran zorbalığı, çocukların fiziksel, duygusal veya sosyal zarar görmesine yol açabilecek olumsuz davranışları kapsayan ve gelişim süreçlerini olumsuz etkileyebilen önemli bir sorun alanıdır. Bu süreçte çocukların sağlıklı bir şekilde desteklenmesi, güvenli bir ortamda büyüebilmeleri ve olumlu sosyal beceriler geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu sorunu önlemek ve tüm çocukların güvenli bir ortamda büyümesini sağlamak için ilgili tüm kurum ve kuruluşların eşgüdüm içerisinde hareket etmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, akran zorbalığının önlenmesine yönelik Bakanlığımız çalışmalarında “Zorbalık sürecindeki tüm çocukların desteklenmesi”, “Ebeveynler, eğitimciler ve profesyonellerin farkındalığı”, “Erken yaşlardan itibaren bilgilendirme”, “Çocukların bilgilendirilmesi ve güçlendirilmesi” temel hususları üzerinde durulmaktadır.

Akran zorbalığı konusunda Bakanlığımız faaliyetleri;

- 11. ve 12. Kalkınma Planı ile 2022, 2023, 2024, 2025 ve 2026 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer alan “Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir.” tedbiri doğrultusunda Bakanlığımız tarafından 0-18 yaş aralığındaki çocukların ihmal, istismar ve şiddetten korunması, iyilik hallerinin artırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla “Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı” hazırlanmaktadır. Eğitim programının ilk aşaması olarak 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modüller tamamlanmıştır. Program; “İhmal ve İstismarın Önlenmesi-Ebeveyn İçin Temel Bilgiler”, “Ebeveynlik”, “Gelişim”, “Duyarlı Bakım”, “Pozitif Disiplin”, “Günlük Rutinler”, Dijital Ebeveynlik”, “Etkileşimli Rutinler: Oyun Oynama ve Kitap Okuma” başlıklı modüllerden oluşmaktadır. Ebeveynlerin bu konularda güçlendirilmesiyle, çocukların kendini ifade etme ve sorun çözme, duygularını düzenleme, haklarının ve başkalarının haklarının farkında olma ve saygı gösterme, sınırlarını bilme ve bu sınırlara uyum sağlama, kendisi ve sosyal çevresiyle olumlu ilişkiler oluşturma becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Program kapsamında ebeveynlerin akran zorbalığı konusunda bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar da yürütülmektedir. Bu çalışmalar, ebeveynlerin akran zorbalığını tanımaları, zorbalığın belirtilerini fark etmeleri, çocuklarını uygun şekilde destekleme yöntemlerini öğrenmeleri amacıyla tasarlanmıştır. Bu doğrultuda, farkındalık oluşturuvcu rehberler ve bilgilendirici materyaller geliştirilmekte olup ebeveynlerin bu konuda bilgi ve becerilerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Programın 7-18 yaş grubu çocuklara ve ebeveynlerine yönelik modüllerinin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar başlatılmış olup ilgili modüllerde ihmal ve istismarın önlenmesi, bağımlılık ve önlenmesi, akran zorbalığı, iletişim vb. konular da programa dahil edilecektir.

- Bakanlığımızca “Çocukların Dijital Risklerden Korunmasında Ebeveyn Rehberi”, “Siber Suçlar ve Siber Zorbalıklardan Korunma Rehberi” hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayınlanmıştır.
- Çocukları, ebeveynleri, çocuk alanında ya da çocuklarla çalışanları ve toplumu bilgilendirmek, bahsi geçen gruplarla iletişim kurulmasını ve farkındalık kazanımını sağlamak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY) isimli bir internet sitesi oluşturulmuştur. DUY internet sitesi ile çocukların sağlıklı gelişimlerini destekleyici içerikler üretilip paylaşılması sağlanmakta; yazılı, görsel, işitsel ve dijital yayınlarda yer alan ve çocuklar açısından zararlı olabilecek içeriklerin Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan platformlara (duy.aile.gov.tr'ye ve 0530 918 11 17

numaralı ihbar hattına WhatsApp ve Bip üzerinden yapılacak ihbarlar) bildirilmesi, uzmanlarca incelenmesi ve bahse konu uygunsuz içeriklere ilişkin gerekli çalışmanın yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

- İlkokul dönemindeki çocukların duygusal gelişimlerini desteklemek amacıyla hazırlanan “Duygularımı Keşfediyorum Rehberi” ile çocukların duygularını tanıma, ifade etme ve düzenleme becerilerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Rehberde öfke, korku, kaygı ve kıskançlık gibi zorlayıcı duygularla sağlıklı baş etme yöntemleri ele alınmakta; çocukların empati kurma, sağlıklı iletişim geliştirme ve akran ilişkilerinde saygılı davranma becerileri desteklenmektedir. Bu yönüyle rehber, akran zorbalığı davranışlarının önlenmesine ve çocuklar arasında güvenli ilişkilerin gelişmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

- Çocukların dijital dünyada karşılaşabilecekleri risklere karşı bilinçlendirilmesi ve ebeveynlere rehberlik edilmesi amacıyla “Çocuklar Güvende Web Sitesi” hazırlanarak erişime açılmıştır. Web sitesinde ebeveyn denetim araçlarının kullanımı, ekran süresi yönetimi, dijital ebeveynlik, teknoloji bağımlılığı, çevrim içi riskler ve çocukların dijital ortamlarda korunmasına yönelik kapsamlı bilgilendirici içerikler yer almaktadır.

Ayrıca akran zorbalığına ilişkin farkındalık videoları, rehberler ve eğitim materyalleri ile güvenilir kurumlara yönlendiren bağlantılar da platformda bulunmaktadır. Site içerisinde yer alan “Benimle Paylaş” bölümü aracılığıyla çocuklar internet ortamında karşılaştıkları zararlı içerikleri bildirebilmektedir.

Bunun yanı sıra geliştirilen “Çocuklar Güvende Mobil Uygulama” sayesinde çocuklar ve ebeveynler dijital ortamlarda karşılaştıkları riskleri hızlı ve güvenli bir şekilde bildirebilmekte; bilgilendirici içeriklere kolaylıkla erişebilmektedir. Uygulamada yer alan “Yardım İste” bölümü aracılığıyla ihmal, istismar, şiddet veya akran zorbalığı gibi durumlara ilişkin bildirimler alınmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.